

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Skogsbackens förskola

Giltighetstid: 2020-10-31 – 2021-11-30

Ansvarig rektor: Anna-Karin Noteby

Mall/förslag på rubriker (med stödtext)

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare. Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Vi gör det goda livet möjligt Förskolan präglas av demokratiska värderingar, omsorg om och hänsyn till andra människor. I förskolan råder jämlikhet mellan individer och jämställdhet mellan könen, egna och andras rättigheter synliggörs i ett mångfaldsperspektiv. Bästa möjliga möte för fortsatt lärande Alla barn och vuxna ska visa respekt och omtänksamhet mot andra. Mod -att ta ansvar för vårt uppdrag att se till barnens bästa, att våga granska, reflektera och utveckla varandras och sitt egna förhållningssätt så att barnen får bästa möjlighet att känna sig värdefull. Öppenhet -inför att pröva nya vägar, förhållningssätt och strategier, genom uppmuntrande och utvecklande kommunikation. Helhetssyn -genom att hålla gemensamt fokus på att barnen får bästa möjliga möte till lärande utifrån de intressen och läroprocesser som pågår i barngruppen just nu. En kartläggning över tryggheten på vår förskola ska göras en gång per termin för att ta reda på om det finns områden eller situationer som upplevs som otrygga. En gång per termin görs en enkät till barnen hur de trivs på förskolan. En representant per avdelning har huvudansvar att tillsammans med övriga pedagoger arbeta för att förskolans rutiner kring främjande-, förebyggande- och åtgärdande arbete mot mobbning och kränkande behandling följs och upprätthålls. All kränkning är oacceptabel. Vi arbetar konkret med barnen i Kompishjärtat-Hur är vi emot varandra? Ord som vi tillsammans med barnen hittar under hösten gällande kamratskap, som sedan lever vidare via samtal på samling eller i daglig verksamhet. Barnens delaktighet viktig för att hålla dokumentet aktuellt.

3. Kartläggning av riskområden

Det arbete som kartlagts detta annorlunda år, har inte varit så noggrant och målmedvetet som vi önskat, vi har sett och hört att barnen har ett tuffare språkbruk än vad vi är vana vid. Detta har vi lyft och arbetat med under året.

4. Mål för arbetet

Slå fast mål för arbetet, utifrån kartläggningsresultatet. Vart ska vi? Här är vi i nuläget och har inte hunnit med att följa upp då vi är mitt i en pandemi.

5. Handlingsplan

Under denna rubrik anges nya, aktiva åtgärder för att nå målen. Hur gör vi? Åtgärderna ska vara kopplade till målen och kartläggningsresultatet. Beskriv åtgärderna så konkret och specifikt som möjligt, för att underlätta kommande utvärderingar. Ange vem som är ansvarig för att de genomförs, samt tidpunkt för uppföljning/utvärdering. Rektor är ansvarig för att följa upp likabehandlingsplanen och detta kommer att ske under februari-21.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Vi upplever det som att barnen är trygga i de nya lokalerna, barnen kan ha nämnt saknaden efter sin "gamla" gård. Vi arbetar vidare med vår utemiljö och satsningen vi gjorde innan sommaren med tillägg av aktiviteter och byggen har skapat även en trivsamt gård.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Beskriv hur barn/elever medverkar i arbetet, utifrån ålder och mognad. Grundplanen var att i början av 2020 göra en form av enkät till barnen om hur det nu känns på förskolan, detta har tyvärr behövts prioriteras bort.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor och rektor.
- Klasslärare/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsamt anmälan till LISA-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
- I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering. Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, sarskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göras sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.